

**De wereld die
strip heet**

De wereld die strip heet

Marq van Broekhoven

2013

Juttemis - Breda

De wereld die strip heet

Tekst: Marq van Broekhoven

Coverontwerp: Juttemis / MvB

ISBN: 9 789402 109733

Eerste druk – oktober 2013

© Marq van Broekhoven

www.plintkabouter.nl

Inhoud

<i>Inleiding</i>	7
Pep 33	9
Ballonnetjes	11
Hardcovers	13
Stripnerds	15
Twee kartonnetjes	17
Lijstje	19
Blaadjes	21
De kerststrip	23
The King lives	25
Contract	27
Museum	29
Bijvoeglijke naamwoorden	31
Str!dols	33
Determineerlijst	35
Enorme fan	38
Kleine fan	40
Gigantische poes	42
Het echte geheime ding	44
Hard werken	46
Notendop	48
Fora	50
Grap	52
Tieten en tepels	54
Leuk?	56
De kast	58
Strips en muziek	60
De striptekenaar en De Dood	62
Tob 5	64
Stank	66
Pa	68
Lang verhaal	70
Eigenwijs	72

Rug	74
Tic	76
Martin en Rob	78
Erik (1)	80
Eric (2)	82
Omslag	84
Erik (3)	86
Messias	88
Welles nietjes	90
Volwassen	92
Grote lijst	94
Brief aan B.	96
Neuzen	98
De kinderlokker	100
<i>Woordenlijst</i>	109
<i>Lees ook</i>	119

Inleiding

Vier jaar lang schreef ik mijn column *Marq schrijft* voor het stripmagazine *Myx*. Vijf jaar lang werd ik tijdens stripbeurzen en andere gelegenheden waar stripmakers en hun fans elkaar ontmoeten aan mijn kop gezeurd of ik niet eens wat met die teksten kon gaan doen. Bundelen of zo. Een plaatsje op mijn website was niet voldoende en dat ik sommige onderwerpen ook al uitwerkte als *Marq denkt-stripje* werd alleen maar als lapmiddel ervaren. Een *boekwerk* moest er komen!

En dat boek is er nu. Alle columns uit *Myx* in chronologische volgorde bij elkaar (inclusief de ongepubliceerde laatste), aangevuld met een tekst die ik schreef toen mijn zeer gewaardeerde collega en goede vriend Gerard Leevers volledig verdiend (ik zat in de jury) de *Stripschapprijs* won - en de volledige tekst van mijn lezing voor het *Studium Generale* van Groningen, ter gelegenheid van het *Bommeljaar*.

Dan kan ik nu eindelijk eens rustig beginnen aan mijn eerste roman...

Breda, 19 oktober 2013

voor Rein van Broekhoven

Pep 33

Mijn eerste stripweekblad was *Pep* nummer 33 van 1971. Toegegeven, vóór die tijd bracht een vriendin van mijn moeder iedere week al een tweedehands exemplaar van de *Donald Duck* voor me mee, maar dat werd in de loop van jaren steeds sneller ingepikt door mijn jongere broer. En de *Duck* was natuurlijk geen Heusch Abonnement. En bij lange na niet zo Volwassen. Of met zoveel Vervolgverhalen...

Met *Pep 33* ging de wereld voor me open.

Leefde ik voor die tijd in de vertrouwde omgeving van Eindhoven en Duckstad (en Rommeldam) – nu bezocht ik met *Asterix* het oude Helvetië, doorkruiste Frankrijk met *Rik Ringers*, Argentinië dankzij *Bandoneón*, keerde terug naar de ijstijd met *Toenga*, naar het Wilde Westen met *Blueberry* en *Lucky Luke*, vloog boven de Stille Zuidzee met *Mick Tangy* en verloor mijzelf op vreemde werelden dankzij *Ravian*, *Titus* en *Luc Orient*.

En net als in de echte wereld viel ik er middenin. Het was aan mij om de voorgeschiedenis van al die vervolgverhalen te verzinnen: Waarom zijn *Asterix* en *Obelix* op zoek naar edelweiss? Hoe komt *Luc Orient* verzeild tussen de drakenmannen? Heerlijk!

Mijn eigen oplossingen waren in veel gevallen minstens zo fantastisch als in de uiteindelijke albums te lezen viel.

Ik las en herlas de *Pep*, een week lang, tot het nieuwe nummer door de wederverkoper van de *Geïllustreerde Pers* gebracht werd.

En elke vakantie, of als ik een weekje ziek thuis was, werd er een stapeltje doorgewerkt.

Zelfs na een dikke dertig jaar weet ik nog precies hoe het papier van zo'n verse *Pep* rook (voor geïnteresseerden: hetzelfde als dat van het *Veronica*-blad, nu).

Ben benieuwd hoe dit boekwerkje gaat ruiken...

Myx o – juni 2003 (proefnummer)

Ballonnetjes

Suske en Wiske en de Laatste Vloek tref ik deze dagen elke ochtend op pagina twee van mijn krantje aan. Een helse hond, type pitbull, verscheurt spreekballonnetjes met krachttermen erin, voordat deze naar de wolken kunnen opstijgen. Want dat doen die ballonnetjes tussen twee plaatjes in. En ik denk terug aan die keer dat Jerommeke de situatie wist te redden door zijn eigen spreekballon te pakken, op te blazen en te gebruiken als heteluchtballon. Ik was licht ontdaan, indertijd. Hoe kon Jerom in vredesnaam zo'n ballon aanraken? Die dingen waren er toch niet echt? Ze waren enkel een middel om ons lezers duidelijk te maken wat de personages in de strip zeiden. Of dachten. Ze hoorden eigenlijk niet in het plaatje thuis.

En ze hóren ook niet in het plaatje thuis! Ik herinner me een interview met Piet Wijn, uit de tijd dat hij net overgestapt was van strips met ondertekst naar strips met ballonnetjes. Piet beklagde zich erover dat zijn mooie tekeningen vaak ontsierd werden door die wanstaltige ovaal met slurfje. Had hij een fraaie zonsondergang getekend, in stemmige, op elkaar afgestemde kleuren, moest daar nog zo'n aandachttrekkende witte vlek naast! Het leek hem een pijnverzachtende oplossing om de tekstballonnen een kleurtje te geven. Maar ze móeten volgens mij juist wit zijn, net als de ruimte tussen de plaatjes! Met een kleurtje maak je ze meer onderdeel van de tekening en daar horen ze niet thuis, toch?

Andere tekenaars kozen voor andere oplossingen. Zo bestaan er boekjes van *Pol, Pel en Pingo*, waar de dialoog onder de plaatjes staat, met een getekend kopje van de spreker ervoor. Typex gebruikt ditzelfde systeem in zijn hilarische kinderboek *Melkman*.

Nog fraaier maakte de Amerikaan Vaughn Bodé het. Op een gegeven moment kreeg hij het idee om op te gaan treden met zijn strips. Hij maakte dia's van zijn tekeningen en produceerde daar zelf, live, de dialogen bij. Al gauw had dat zijn weerslag op de strips die hij publiceerde in diverse tijdschriften. Voortaan tekende Vaughn de ballonnetjes keurig buiten de kaders. Zo kon hij de tekeningen zelf makkelijk voor zijn shows hergebruiken, zonder last te hebben van witte vlekken. Want die horen toch echt niet in het plaatje thuis.

Zelf heb ik enkele maanden geleden gekozen voor de tussenoplossing die ook gebruikt wordt door, bijvoorbeeld, Rosinski: Daar waar de ballon het kader raakt, haal ik de lijn van het kader weg. De omlijning van de ballon wordt nu deel van het kader en de tekst valt als het ware daarbuiten. Ik tevreden, iedereen tevreden.

Misschien had ik me beter afgevraagd hoe het kan dat Jeroms longinhoud uit hete lucht of wellicht zelfs helium bestaat.

Myx 1 – juli 2003